

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 148/2022-50

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 3T/72/2020 z 12. novembra 2021 a uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2Tos/169/2021 zo 6. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v elektronickej podobe 31. januára 2022 a listinnej podobe 3. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3T/72/2020 z 12. novembra 2021 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2Tos/169/2021 zo 6. decembra 2021. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť všeobecným súdom na ďalšie konanie. Zároveň požadoval prepustiť ho z väzby na slobodu.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 3T/72/2020 väzobne trestne stíhaný pre pokus obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu v spolupáchateľstve a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky v spolupáchateľstve.

3. Obžaloba bola v uvedenej trestnej veci pôvodne podaná Okresnému súdu Žilina 15. júla 2020.
4. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Ndt 18/2020 z 27. októbra 2020 došlo k odňatiu tejto trestnej veci Krajskému súdu v Žiline (ako súdu nadriadenému Okresnému súdu Žilina) a jej prikázaniu krajskému súdu (v Trenčíne), ktorý následne uznesením č. k. 2Nto/12/2020 zo 16. novembra 2020 vec prikázal okresnému súdu (Martin).
5. Opätovne bol sťažovateľ v danej trestnej veci vzatý do väzby 2. decembra 2020 podľa § 71 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.
6. Okresný súd uznesením č. k. 3T/72/2020 z 12. novembra 2021 zamietol žiadosť sťažovateľa z 27. októbra 2021 o prepustenie z väzby na slobodu, rovnako zamietol žiadosť o nahradenie väzby prevzatím záruky dôveryhodnou osobou a napokon väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.
7. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ 12. novembra 2021 sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením č. k. 2Tos/169/2021 zo 6. decembra 2021 zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Ako prvé sťažovateľ namieta, že okresný súd, ale aj krajský súd o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nerozhodli urýchlene. Okresný súd v tejto veci konal od 27. októbra 2021 do 12. novembra 2021, t. j. 16 dní, ktoré sťažovateľ považuje za nezlučiteľné s čl. 5 ods. 4 dohovoru. Navyše, napriek tomu, že proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ riadny opravný prostriedok v deň rozhodnutia a oznámil, že zhlásenú sťažnosť už nebude (rovnako aj obhajca) písomne odôvodňovať, okresný súd trestný spis predložil nadriadenému súdu až 26. novembra 2021. Konanie krajského súdu, ako sťažnostného súdu trvalo od 26. novembra 2021 do 17. decembra 2021, t. j. celkovo 21 dní.
9. Celková dĺžka konania tak podľa sťažovateľa predstavovala neprimeraných 52 dní, a teda táto nezodpovedala požiadavke prednostného a urýchleného rozhodnutia o jeho osobnej slobode.
10. Porušenie základných práv (najmä podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru) podľa názoru sťažovateľa predstavuje aj skutočnosť, že v čase rozhodovania o väzbe sa trestné konanie proti nemu viedlo už vyše tri a pol roka. So zistením krajského súdu, že počas väzobného trestného stíhania sťažovateľa nedochádzalo k nedôvodným priet'ahom, sťažovateľ nesúhlasí a nepovažuje za postačujúce ani strohé odôvodnenie, že väzba v tomto prípade nepresahuje zákonom ustanovenú lehotu trvania väzby a je daná proporcionalita väzby vo vzťahu k hroziacemu trestu.
11. Sťažovateľ považuje za nepochybniteľné, že v trestom konaní vedenom proti nemu dochádza k neustálym priet'ahom a väzba tak neplní preventívny, ale rýdzo represívny charakter.
12. Krajský súd podľa názoru sťažovateľa svoje rozhodnutie založil na nedostatočnom prieskume a svojvoľnej obhajobe správnosti a zákonnosti uznesenia okresného súdu vo vzťahu k porušovaniu jeho práv, k namietanému právu na osobnú slobodu z dôvodu nedostatku starostlivého a urýchleného postupu príslušných orgánov, k právu na spravodlivý proces v spojení s právom byť súdený v primeranej lehote, s právom nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú

dobu alebo byť prepustený počas konania s využitím vlastných dohadov, bez absolútnej argumentačnej dôvodnosti, opodstatnenosti práv sťažovateľa s akceptáciou ochrany ústavnosti.

13. Sťažovateľ tvrdí, že aby jeho väzba mohla byť do budúca zákonná, teda aby mohli legálne dôvody sťažovateľovej väzby naďalej existovať, musia k nim pristúpiť aj ďalšie nové, iné, významné, dodatočné a dostatočné dôvody na jej ďalšie trvanie, čo sa už v jeho prípade nedeje.

14. Sťažovateľ namieta, že všeobecné súdy konajúce o jeho osobnej slobode nevenovali vôbec pozornosť tej skutočnosti, že sa v tom čase nachádzal vo väzbe už celkovo 26 mesiacov, z toho 7 mesiacov (od 14. decembra 2018 do 10. júla 2019) vykonával väzbu počas výkonu trestu odňatia slobody [prvýkrát bol sťažovateľ v danej veci vo väzbe od 19. mája 2018 do 29. novembra 2018; v súčasnosti ju vykonáva od 2. decembra 2020 na základe rozhodnutia krajského súdu podľa § 71 ods. 3 písm. d) Trestného poriadku]. V každom prípade okolnosti držania sťažovateľa vo väzbe si podľa jeho názoru vyžadovali posúdiť nevyhnutnosť dĺžky trvania väzby od vznesenia obvinenia. Povinnosťou všeobecných súdov bolo, ako tvrdí sťažovateľ, dôslednejšie skúmať, či dochádza k neodôvodneným zbytočným prietahom pri prerokovaní jeho trestnej veci. Už v rámci prípravného konania sa sťažovateľ celkovo šiestimi podaniami domáhal svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

15. Podľa sťažovateľa doba nečinnosti všeobecných súdov po podaní obžaloby 15. júla 2020 nemôže byť pričítaná na ťarchu sťažovateľa, ktorý sa pred Okresným súdom Žilina domáhal práva na nestranný a nezaujatý súd. Krajský súd 16. novembra 2020 rozhodol, že trestná vec sťažovateľa vedená Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 47T/73/2020 sa tomuto súdu odníma a prikazuje okresnému súdu. Krajský súd sa teda stotožnil s návrhom sťažovateľa a svojím rozhodnutím potvrdil opodstatnenosť podaného návrhu. Dobu nečinnosti všeobecných súdov po podaní obžaloby by bolo možné pričítať na ťarchu sťažovateľovi jedine vtedy, ak by jeho návrh na odňatie veci bol nadriadeným súdom posúdený ako neopodstatnený.

16. Rovnako sa sťažovateľ domnieva, že na jeho ťarchu nemožno pripisovať dobu rozhodovania o odňatí veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázaní krajskému súdu, ku ktorému napokon došlo rozhodnutím najvyššieho súdu č. k. 1 Ndt 18/2020 z 27. októbra 2020, pretože toto konanie nebolo iniciované sťažovateľom, ale Krajským súdom v Žiline z dôvodu zaujatosti jeho sudcov.

17. Preto konštatovanie, že dobu nečinnosti všeobecných súdov po podaní obžaloby možno pripísať na vrub sťažovateľa, je podľa neho nelogické a argumentačne neopodstatnené.

18. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd bol vo veci 10 mesiacov bez relevantného dôvodu nečinný a až na jeho podnet nariadil hlavné pojednávanie, avšak od ostatného vzatia sťažovateľa do väzby 2. decembra 2020 sa uskutočnili iba tri hlavné pojednávania, a to 1. júla 2021, 19. augusta 2021 a 18. novembra 2021.

19. Napokon sťažovateľ namieta, že odôvodnenie väzby sťažovateľa je v zásade v súdnych rozhodnutiach rovnaké od jeho vzatia do väzby 19. mája 2018 až po posledné rozhodovanie o väzbe sťažovateľa všeobecnými súdmi. Všeobecné súdy rozhodujúce o jeho osobnej slobode mu však nedali relevantné odpovede na namietané skutočnosti tvoriace podstatnú časť jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Odôvodnenie súdov považuje za povrchné, fráзовité a všeobecné, bez toho, aby bolo možné konštatovať, že sa vecou riadne a dostatočne zaoberali. Ochrana práv sťažovateľa zo strany všeobecného súdnictva sa tak podľa sťažovateľa stala absolútne neefektívnou, formálnou a iluzórnou. Podľa názoru sťažovateľa mali konajúce súdy zrozumiteľne

a logicky vysvetliť, či po zvážení doterajšej dĺžky sťažovateľovej väzby, dovtedajšieho priebehu a stavu konania od podania obžaloby, vytýkaných prietahov orgánov činných v trestnom konaní a konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bolo možné ďalšie trvanie sťažovateľovej väzby aj naďalej považovať za primerané a nevyhnutné opatrenia z hľadiska spravodlivej rovnováhy medzi zásadou zasahovania do základných práv a slobôd sťažovateľovej osoby iba v nevyhnutnom rozsahu a požiadavkou účelu trestného konania. Takéto odôvodnenie však uznesenie krajského súdu č. k. 2Tos/169/2021 zo 6. decembra 2021 neobsahuje.

20. Za porušenie „*prezumpcie zahľadania odsúdení*“ sťažovateľ považuje opakované poukazovanie na jeho predošlé odsúdenia konajúcimi súdmi, ktoré podľa jeho presvedčenia mali prihliadať na to, že dané skutky sa stali v rokoch 1997 až 1998 a že práve „*chybou štátnych orgánov a účelovosti vedení (spájanie a rozpájanie) tých istých skutkov trestných stíhaní dochádzalo k navyšovaniu trestných záznamov obžalovaného, ktoré nakoniec boli súhrnným trestom*“.

21. Odôvodneniam okresného súdu a krajského súdu sťažovateľ vytýka, že z nich nie je zrejmé, na základe akých skutkových zistení a následných úvah dospeli súdy k záveru, že v minulosti sťažovateľovi uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody pravdepodobne nemali na neho potrebný prevýchovný vplyv, čo negatívne dokrešľuje jeho osobu a zvýrazňuje potrebu jeho dočasnej izolácie od spoločnosti s cieľom zabrániť mu v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Z rozhodnutí nie je zrejmé, či sa súdy vôbec posúdením tejto otázky zaoberali, pretože sťažovateľ výstižne a argumentačne poukázal na jeho právo na prezumpciu neviny, výchovnú funkciu výkonu trestu odňatia slobody a na podporu svojich obhajobných tvrdení predložil súdu také dôležité dôkazy, ktoré sú nepochybne pre rozhodovanie o väzbe dôležité a poukazujú na charakter sťažovateľa a jeho nápravu počas výkonu trestu odňatia slobody.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 3T/72/2020 z 12. novembra 2021 a uznesením krajského súdu č. k. 2Tos/169/2021 zo 6. decembra 2021, ku ktorému malo dôjsť nerešpektovaním potreby urýchleného rozhodnutia o väzbe sťažovateľa, nezohľadnením zbytočných prietahov v trestnom konaní (v merite veci) pri rozhodovaní o jeho osobnej slobode, ako aj arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou označených rozhodnutí konajúcich súdov a ich nedostatočnou odôvodnenosťou.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu a práva slobodu a bezpečnosť postupom okresného súdu a krajského súdu v súvislosti s právom na urýchlené a bezodkladné rozhodnutie o osobnej slobode

23. Súčasťou základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 2 a 5 listiny, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktoré sa týkajú práva na osobnú slobodu, je aj právo podať návrh

na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (pozri napr. III. ÚS 7/00).

24. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „*speedily*“ a francúzsky výraz „*bref délai*“ (v slovenskom preklade „*urýchlene*“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968, A-8, bod 24 a Sanchez - Reisse z roku 1986, A-107, bod 55).

25. Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybniť zákonnosť pozbavenia slobody, im zároveň poskytuje aj právo na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. 11. 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. 12. 2000, bod 33 – bod 36. m. m. I. ÚS 18/03).

26. Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchllosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie na slobodu, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchllosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011).

27. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa na okresný súd so žiadosťou o prepustenie z väzby na slobodu obrátil 27. októbra 2021. O tejto žiadosti okresný súd rozhodol napadnutým uznesením na hlavnom pojednávaní konanom 12. novembra 2021, t. j. po uplynutí 16 dní. Sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ a jeho obhajca v ten istý deň. K predloženiu trestného spisu okresným súdom krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku došlo 26. novembra 2021, t. j. po uplynutí ďalších 14 dní. Celkovo tak okresný súd o osobnej slobode sťažovateľa konal 30 dní. Na tomto mieste sa žiada konštatovať, že dĺžka rozhodovania o väzbe sťažovateľa môže navonok hraničiť s požiadavkou primeranosti (m. m. II. ÚS 373/2021, II. ÚS 121/2021, II. ÚS 335/2021). Ústavný súd však v danej veci, vychádzajúc z podrobných odôvodnení napadnutých rozhodnutí, zohľadnil špecifiká konania v danej veci.

28. Po doručení veci krajskému súdu tento o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa rozhodol 6. decembra 2021, teda po 10 dňoch, a vec vrátil okresnému súdu 15. decembra 2021. Celkovo tak vecou disponoval 19 dní. Písomné vyhotovenie uznesenia krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 17. decembra 2021, t. j. po uplynutí ďalších 2 dní.

29. Z uvedeného prehľadu jednoznačne vyplýva, že tak postup okresného súdu, ako aj postup krajského súdu v konaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zjavne reflektoval záruky vyplývajúce z ustanovení čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny, ako aj z čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti a urýchllosti rozhodovania o osobnej

slobode sťažovateľa. Obdobia, počas ktorých konajúce sudy jednotlivou vecou disponovali, a teda boli spôsobilé ovplyvniť ich trvanie, jednoznačne nepresiahli akceptovateľnú dĺžku jedného mesiaca na jednom stupni konania.

30. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

31. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú, preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny a práva podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a krajského súdu

32. Sťažovateľ namieta, že okresný súd a ani krajský súd pri rozhodovaní o osobnej slobode neskúmali a nezohľadňovali dĺžku trvania väzby sťažovateľa, ktorú v tejto trestnej veci už vykonal, a ani to, že v trestnom konaní, tak prípravnom ako aj v konaní pred súdom, dochádzalo a dochádza k vzniku zbytočných prietahov a celkovo k pomalému konaniu – postupu. Namieta tiež, že napadnuté rozhodnutia nereagovali na jeho argumentáciu, sú arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

III.2.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu

33. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné sudy a ústavný súd, pritom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

34. Vo vzťahu k označenému prvostupňovému uzneseniu okresného súdu a jeho postupu, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, disponoval sťažovateľ riadnym opravným prostriedkom – sťažnosťou, ktorú aj využil. V sťažnostnom konaní bol krajský súd nielen oprávnený, ale aj povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa v prípade jeho zistenia, že súd prvého stupňa do týchto neprípustne zasiahol. Existencia opravného konania pred krajským súdom ako nadriadeným súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom prvostupňovom uznesení, keďže sťažnosť v danom prípade predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu (I. ÚS 483/2020).

35. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia označených základných práv podľa ústavy a listiny, ako aj práv podľa dohovoru postupom a uznesením okresného súdu č. k. 3T/72/2020 z 12. novembra 2021 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu

36. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Ústavný súd preto v prípade namietaného porušenia čl. 17 ústavy môže a musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd ďalšej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02).

37. Článok 17 ods. 2 ústavy obsahuje pri väzbe také práva, akými sú napríklad: právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou (rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 7/00). Z uvedeného vyplýva, že čl. 17 ústavy v sebe zahŕňa práva vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

38. Náleží predovšetkým vnútroštátnym súdom dbať o to, aby doba väzby neprekročila primeranú hranicu. Na ten účel im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť v ich rozhodnutiach o žiadostiach obvineného o prepustenie z väzby. Trvanie dôvodného podozrenia, že obvinený spáchal trestný čin, je *conditio sine qua non* zákonnosti pokračovania väzby, ale po uplynutí určitého času táto podmienka už nestačí. Súd potom musí zistiť, či iné dôvody naďalej ospravedlňujú pozbavenie slobody. Ak sú tieto dôvody relevantné a dostačujúce, potom treba skúmať, či orgány činné v trestnom konaní postupujú vo veci samej s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva, Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991).

39. Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy môže byť totiž porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (II. ÚS 55/98).

40. Z citovaných právnych stanovísk je možné usúdiť, že v zmysle platných právnych predpisov v prípade dlhšie trvajúcej väzby musia byť splnené štyri základné podmienky. Prvou z nich je po formálnej stránke existencia uznesenia o vznesení obvinenia. Z hľadiska materiálnej stránky je nevyhnutné kvalifikované (dôvodné) podozrenie zo spáchania zo skutku, za ktorý je vznesené obvinenie. Ďalšou podmienkou je existencia niektorého z väzobných dôvodov podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Zároveň však musí byť splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní (súd, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán) postupovali vo veci samej s osobitnou starostlivosťou a urýchlením (napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 12/06).

41. Z hľadiska uvedených téz ústavný súd pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

42. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu ako sťažnostného súdu ústavný súd vychádzal aj z obsahu uznesenia z 12. novembra 2021 prijatého okresným súdom v predmetnom konaní, a to v súlade so svojím ustáleným právnym názorom, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok. Taktiež v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového súdu, ako aj druhostupňového súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

43. Z napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu vyplýva, že od doručenia trestnej veci sťažovateľa okresnému súdu po tom, ako mu bola uznesením krajského súdu č. k. 2Nto/157/2020 zo 16. novembra 2020 prikázaná po jej odňatí Okresnému súdu Žilina, okresný súd o väzbe sťažovateľa rozhodoval päťkrát uzneseniami z 5. januára 2021, 15. marca 2021, 13. mája 2021, 19. augusta 2021 a zo 14. októbra 2021 (v spojení s uzneseniami krajského súdu z 26. januára 2021, 13. apríla 2021, 2. júna 2021, zo 6. septembra 2021 a z 27. októbra 2021). Okrem toho 2. marca 2021 v trestnej veci sťažovateľa najvyšší súd rozhodol o jej neodňatí okresnému súdu.

44. K žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 27. októbra 2020 okresný súd konštatoval, že dôvody tzv. preventívnej väzby u sťažovateľa naďalej trvali, boli naliehavé a boli splnené všetky tak formálne, ako i materiálne podmienky väzby.

45. Okresný súd dôvodné podozrenie, že stíhanú trestnú činnosť spáchal sťažovateľ, oprel o výpovede konkrétne menovaných desiatich svedkov a o dôkazy korešpondujúce s ich svedectvami získané z listinných dôkazných prostriedkov. Vo vzťahu k výpovediam jednotlivých svedkov okresný súd stručne uviedol z nich vyplývajúce skutkové zistenia a tomu zodpovedajúce závery. Podobne opísal obsah v konaní zabezpečených znaleckých posudkov a viacerých listinných dôkazných prostriedkov.

46. Existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. danosť obavy, že by sťažovateľ mohol pokračovať v trestnej činnosti (tzv. preventívna väzba), okresný súd vzhladol v skutočnosti, že sťažovateľ bol dovtedy deväťkrát súdne trestaný za spáchanie majetkovej a násilnej trestnej činnosti. V minulosti sa dopustil rovnakých, resp. podobných majetkových trestných činov, ktoré mu boli kladené za vinu aj v aktuálnom konaní. V tomto smere

okresný súd poukázal na konkrétne štyri rozhodnutia všeobecných súdov z rokov 1998, 1999, 2008 a 2009.

47. S poukazom na uvedené okresný súd konštatoval, že sťažovateľ je osobou s výraznými sklonmi k páchaniu trestnej činnosti, či už majetkového alebo násilného charakteru. Skutku, ktorý mu bol aktuálne kladený za vinu, sa mal navyše dopustiť v čase, keď mal väzbu v inej trestnej veci nahradenú dohľadom probačného a mediačného úradníka a v tom čase bol trestne stíhaný aj pre ďalšie minimálne dva trestné činy, ktorých sa mal rovnako dopustiť v čase trvania nahradenia väzby. Okresný súd ďalej vyhodnotil, že ani predchádzajúce dlhoročné výkony nepodmienečných trestov odňatia slobody (a ani hrozba nariadenia výkonu väzby) nemali na sťažovateľa taký vplyv, aby sa opäť nevyskytol v situácii, keď je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu, a preto bolo potrebné zabrániť mu v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Okresný súd uviedol, že z dovtedy vykonaného dokazovania sa javilo, že peňažné prostriedky, ktorými sťažovateľ disponoval, mohli byť získané inou možnou jeho protiprávnou v tom čase už vyšetrovanou činnosťou. Aj z týchto skutočností vyplývala dôvodná obava, že v prípade prepustenia sťažovateľa z väzby na slobodu by mohol pokračovať v páchaní majetkovej trestnej činnosti, a tak si zadovážovať prostriedky pre svoju obživu. Tvrdenie sťažovateľa, že od roku 2001 nespáchal žiadny trestný čin, okresný súd v kontexte rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku č. k. PK-2T/26/2020 zo 4. decembra 2020 považoval za nepravdivé.

48. Okresný súd poznamenal, že v minulosti už bola tzv. preventívna väzba sťažovateľa nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka spolu s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami a uloženými primeranými obmedzeniami a povinnosťami, avšak v krátkej dobe sa mal dopustiť konania právne posúdeného ako trestný čin, pre ktorý bol vzatý do väzby. Tieto skutočnosti viedli okresný súd k záveru, že sťažovateľ – so sklonmi k páchaniu násilnej a majetkovej trestnej činnosti – nedával dostatočnú záruku, že by po prepustení z väzby na slobodu viedol riadny život.

49. Väzbu sťažovateľa okresný súd nenahradil prevzatím záruky dôveryhodnou osobou – družkou sťažovateľa z dôvodu, že aj ona je trestne stíhaná pre rovnakú trestnú činnosť ako sťažovateľ, a súd nemal vedomosť, ako a či jej predmetné trestné stíhanie bolo už ukončené, keďže jej trestná vec bola vylúčená na samostatné konanie. Navyše, okresný súd poukázal aj na ďalšie skutočnosti, ktoré dôveryhodnosť uvedenej osoby spochybňovali. Pripomenul, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin a záruku dôveryhodnej osoby možno prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu, ktoré v tomto prípade nezistil.

50. Vzhľadom na skutočnosti zakladajúce dôvody väzby u sťažovateľa okresný súd dospel k záveru, že jeho väzbu nebolo možné nahradiť ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu aj po zohľadnení účinkov takéhoto dohľadu by výrazne zvýšilo riziko zmarenia účelu trestného konania.

51. Krajský súd pochybenie v postupe a rozhodnutí okresného súdu nezistil. S jeho argumentáciou sa stotožnil. Rovnako bol toho názoru, že vykonané dôkazy v rovine závažného podozrenia a zároveň rozumnej istoty odôvodňovali naďalej podozrenie, že skutky, pre ktoré bol sťažovateľ stíhaný a bola na neho podaná obžaloba, boli spáchané, že vykazovali zákonné znaky stíhaných trestných činov, ako aj dostatočne odôvodnené podozrenie, že tieto skutky spáchal sťažovateľ.

52. Konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňovali obavu z následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré boli dôvodom na vzatie sťažovateľa do väzby a ktoré boli vyvedené

na podklade existencie dôvodného podozrenia, že sťažovateľ spáchal stíhané skutky, z ich povahy, zo spôsobu, akým mali byť skutky spáchané a najmä tiež z okolností negatívne charakterizujúcich sťažovateľa i jeho správanie, sa podľa krajského súdu v priebehu trestného stíhania nezmenili.

53. Nadriadený súd za správne a okresným súdom riadne odôvodnené považoval aj rozhodnutie o nenahradení väzby sťažovateľa prevzatím záruky dôveryhodnou osobou alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka.

54. Vo svojom rozhodnutí krajský súd tiež podrobne opísal priebeh väzby sťažovateľa a samotné konanie v danej trestnej veci (od prvotného vzatia sťažovateľa do väzby 19. mája 2018 až do ostatného rozhodnutia o jeho osobnej slobode), t. j. kedy, ako a na základe čoho boli vydávané jednotlivé rozhodnutia o osobnej slobode sťažovateľa.

55. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu ďalej vyplýva, že spisový materiál preskúmal aj z hľadiska plynulosti konania v danej trestnej veci, avšak nezistil, že by počas väzobného trestného stíhania sťažovateľa dochádzalo k nedôvodným prieťahom v konaní v rozpore s § 2 ods. 6 druhou vetou Trestného poriadku. Ako nadriadený súd uviedol, dovtedy bolo hlavné pojednávanie „odročované“ z objektívnych dôvodov na strane sťažovateľa a jeho obhajcu a nové termíny hlavných pojednávaní boli v tom čase už nariadené. Konštatoval, že väzba sťažovateľa v prejednávacom prípade nepresahovala zákonom ustanovenú lehotu trvania väzby a bola daná aj proporcionalita väzby vo vzťahu k hroziacemu trestu, k uloženiu ktorého môže viesť toto trestné stíhanie.

56. Preskúmaním obsahu rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd v spojení s rozhodnutím okresného súdu jednoznačne a presvedčivo odôvodnili v čom spočívala existencia obavy z možného pokračovania sťažovateľa v trestnej činnosti. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v jednote s prvostupňovým rozhodnutím uviedol dostatok presvedčivých dôvodov, v ktorých nachádza oporu výrok o potrebe zamietnutia žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Tak opodstatnenosť trestného stíhania sťažovateľa, ako aj dôvody jeho väzby sú z napadnutých rozhodnutí čitateľné, zrejmé, jasne definované a podporené zistenými konkrétnymi faktickými okolnosťami v predmetnej trestnej veci.

57. Je zrejmé, že krajský súd sa oboznámil aj s priebehom trestného konania z hľadiska vzniku prípadných zbytočných prieťahov a z tohto pohľadu najmä s priebehom konania v čase trvania väzby sťažovateľa. O osobnej slobode teda krajský súd zjavne rozhodoval s vedomím o celkovej dĺžke trvania väzby sťažovateľa, avšak nevyhodnotil to ako dôvod prepustenia sťažovateľa z väzby na slobodu. Rovnako sa zaoberal námietkou vzniku zbytočných prieťahov v trestnom konaní. Ani túto námietku ale nekvalifikoval ako opodstatnenú. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd otázku urýchlenosti a starostlivosti postupu orgánov podieľajúcich sa na trestnom konaní posúdil v rozsahu zodpovedajúcom predmetu konania, t. j. konania o osobnej slobode sťažovateľa.

58. Sťažovateľ sám neuviedol obligátnu argumentáciu preukazujúcu existenciu zbytočných prieťahov v rámci prípravného konania. Nespomína nečinnosť, prípadne neefektívnosť orgánov činných v prípravnom trestnom konaní spôsobujúce zbytočné prieťahy a nevymedzil ani konkrétne obdobia, v ktorých sa tak malo diať. Takisto nekonkretizoval a nedefinoval zbytočné prieťahy v súdnom konaní. Jeho argumentácia spočíva v námietke celkovej dĺžky dovtedajšieho trvania trestného konania, zároveň ale neuviedol žiadnu okolnosť, ktorá by túto dobu neospravedlňovala, resp. diskvalifikovala. Zameral sa predovšetkým na konanie o odňatí a prikázaní jeho trestnej veci inému súdu a že táto okolnosť nemôže byť daná na jeho ťarchu. Ústavný súd k tomu uvádza, že táto

okolnosť nemôže ísť ako zbytočný priet'ah ani na vrub konajúcich súdov. Tieto konania priamo nesúvisiace s prerokovaním merita veci (teda s rozhodovaním o vine a treste) bez ohľadu na to, kto ich inicioval, si objektívne vyžiadali istý časový priestor v priebehu trestného konania ako takého znamenajúci jeho predĺženie, ktorý ale bol nevyhnutne „využitý“ v prospech zabezpečenia spravodlivého procesu v trestnej veci sťažovateľa.

59. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje desaťmesačnú nečinnosť okresného súdu, ani v tomto prípade nepreukázal, ktoré časové obdobie mal konkrétne na mysli. Avšak už len samotný prehľad rozhodnutí o osobnej slobode sťažovateľa po prikázaní veci okresnému súdu vylučuje tvrdenie o nečinnosti súdu prvého stupňa v relevantnom období.

60. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že argumentácia krajského súdu konajúceho v medziach svojej právomoci sa javí v danej veci ako dostatočná a presvedčivá. Nenesie známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Je založená na racionálnej úvahe opretej o konkrétne skutočnosti vyplývajúce z vykonaných dôkazov obsiahnutých v trestnom spise. Len skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, sama osebe nemôže odôvodňovať porušenie ním označeného základného práva.

61. Ak sťažovateľ vytýka konajúcim všeobecným súdom, že odôvodnenie jeho väzby je v súdnych rozhodnutiach rovnaké od jeho vzatia do väzby 19. mája 2018 až po ostatné rozhodovanie o jeho osobnej slobode, k tomu ústavný súd uvádza, že už mnohokrát vo svojich rozhodnutiach prezentoval názor, že opakovanie skutočností, ktoré podľa všeobecného súdu odôvodňujú dôvod väzby v predošlých rozhodnutiach, neznižuje ich relevanciu, pokiaľ súd preskúmaním všetkých okolností prípadu dospel k záveru o ich pretrvávajúcej existencii (napr. IV. ÚS 41/08, IV. ÚS 149/08, IV. ÚS 314/08, I. ÚS 132/2013, II. ÚS 282/2016, I. ÚS 384/2019), čo bol aj prípad sťažovateľa.

62. Ústavný súd po vykonaní jemu prislúchajúcemu prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že konajúci súd v spojení s rozhodnutím okresného súdu dostatočne a presvedčivo odôvodnil potrebu ďalšieho ponechania sťažovateľa vo väzbe. Nemožno sa pritom stotožniť s argumentáciou o arbitrárnej podstate napadnutého uznesenia, keďže označené uznesenie vychádza z konkrétnych (skutkových) okolností zohľadňovaných pri rozhodovaní o sťažovateľovej väzbe, a to aj z hľadiska namietaných priet'ahov v konaní o merite. Nepochybne napadnuté rozhodnutie nebolo vydané len na základe abstraktnej úvahy. V prípade sťažovateľa sa teda nepreukázala neoprávnenosť pozbavenia jeho osobnej slobody väzbou, resp. preukázala sa jej nevyhnutnosť a primeranosť k dosiahnutiu legitímneho cieľa. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia v zásade nevyplýva nič, čo by signalizovalo svojvoľný alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim súdom vrátane základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny alebo práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru, ktoré mali byť napadnutým uznesením krajského súdu porušené.

63. S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti a okolnosti danej veci ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.3. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru

64. Vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu ústavný súd pripomína, že označené ustanovenie je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach aplikovateľné v zásade len na rozhodovanie vo veci samej (rozhodovanie o vine a treste, t. j. trestnom obvinení) a nevzťahuje sa v plnom rozsahu na rozhodovanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, z hľadiska väčšiny procesných záruk poskytnutých osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (m. m. napr. I. ÚS 256/07, II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05). Tento právny názor vychádza z rešpektovania rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej sa osobná sloboda chráni v zásade prostredníctvom čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom (čl. 5 ods. 1 dohovoru), pritom súčasťou záruk vyvoditeľných z čl. 5 dohovoru je aj ochrana práva jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predlžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným priet'ahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), ako aj ochrana práva jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene [(čl. 5 ods. 4 dohovoru); k uvedenému pozri napr. *Khudoyorov v. Rusko*, č. 6847/02, rozsudok ESĽP z 8. 11. 2005, body 124 – 125, 172 – 174 a 193; *Öcalan v. Turecko*, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; *Khudobin v. Rusko*, č. 59696/00, rozsudok ESĽP z 26. 10. 2006, body 103 a 115]. Uvedené síce nevylučuje, aby v odôvodnených prípadoch bolo možné aplikovať aj také procesné garancie, ktoré svojou povahou sú podradené pod čl. 6 dohovoru, ich využitie však prichádza do úvahy iba primerane (*mutatis mutandis*) s prihliadnutím na osobitosti konania o pozbavení osobnej slobody (*Trepashkin proti Rusku*, č. 2, rozsudok, 16.12.2010, č. 14248/05, § 148). O takéto okolnosti však v prejednávanej veci podľa názoru ústavného súdu nejde.

65. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

66. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

67. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu

ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

68. Vzhľadom na výsledok posúdenia tejto ústavnej sťažnosti ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III.1. až III.3. odôvodnenia tohto uznesenia) je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľa (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovet (bod 2 výroku uznesenia).

69. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko 9. marca 2022

Miloš Maďar
predseda senátu